

Ügyiratszám: BMÖ/129-3/2021.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2021. július 22-én 9.00 órára összehívott és a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése dísztermében (Pécs, Papnövelde u. 5.) megtartott **közmeghallgatásáról**.

Jelen vannak: Dunai Péter, Junácsi András Csongor, Kiss Ferenc, Konkoly Gergő, Konyári Zsolt, Mester László, Nagy Balázs, Nagy Ferenc, Dr. Óri László, Péderi Tamás, Pfeffer József, Schwarcz-Kiefer Patrik, Szarkándi Lajosné, Vörös Sára, Zádori Tivadar közgyűlési tagok.

Távol van: Almás Roland, Pávkovics Gábor, Polics József közgyűlési tagok.

(Pávkovics Gábor közgyűlési tag a közmeghallgatásról felvett jelenléti ívet aláírta, azonban online egyeztetés okán mégsem volt jelen, Almás Roland közgyűlési tag a jelenléti ívet tévesen látta el aláírásával, csak a közmeghallgatást követő ülésen volt jelen.)

Jelen vannak még: Dr. Merza Péter, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar egyetemi adjunktusa, területfejlesztési szakértő, Dr. Keresztes László Lóránt, országgyűlési képviselő, Dr. Végi Melinda aljegyző, Hamarics Ildikó jegyzőkönyvvezető, a sajtó munkatársai, a megyei önkormányzati hivatal dolgozói.
(a csatolt jelenléti ív alapján)

A TANÁCSKOZÁS HANGFELVÉTELEN KERÜLT RÖGZÍTÉSRE!

Dr. Óri László, a közgyűlés elnöke: köszönti a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének jelenlévő képviselőit, a közmeghallgatás iránt érdeklődő megjelent vendégeket, állampolgárokat. A jelenlét ellenőrzésére és a határozatképesség megállapítására szolgáló szavazásra kéri képviselőtársait. Megállapítja, hogy 15 fő megyei képviselő van jelen, így a mai ülést határozatképessé nyilvánítja és 9.05 órakor megnyitja.

Tájékoztatja a jelenlevőket, hogy a közmeghallgatás témája Baranya megye területfejlesztési irányai a 2021-27 közötti időszakban.

Kéri a közmeghallgatás résztvevőit, ha szólni kívánnak, azt kézfelemeléssel jelezzék, továbbá a jegyzőkönyvvezetéshez kér egy rövid bemutatkozást, hangozzék el a név és a képviselt szervezet megnevezése. Dr. Merza Péter úr előadását követően lesz lehetőség kérdések feltételére.

Felkéri Dr. Merza Péter urat, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar egyetemi adjunktusát, területfejlesztési szakértőt, hogy tartsa meg előadását.

Dr. Merza Péter egyetemi adjunktus: köszönti a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének jelenlévő képviselőit, a közmeghallgatás iránt érdeklődő megjelent vendégeket, állampolgárokat. Elmondja, hogy az elmúlt 10 évben jelentős átalakuláson ment keresztül a magyar területfejlesztési rendszer. Korábban a Regionális Fejlesztési Ügynökségek koordinálták az európai uniós forrásokhoz kapcsolódó tervezést, mely a 2014-2020-as ciklusban megváltozott és alapvetően a megye lett az a térségi szint, ahol a tervezés megvalósul. Kiemeli, hogy akkor, amikor területfejlesztésről, és az uniós források felhasználásáról beszélünk, az két külön témakört jelent, azonban a megye Integrált Területi Programja, illetve a megye Integrált Előzetes Területi Programja keretében e témák összevezetésre kerülnek.

Közel egy éve beszerzési eljárás keretében az MSB Zrt. nyerte el azt a feladatot, hogy elkészítse a megyei területfejlesztési koncepciót, illetve a megyei területfejlesztési programot. Az MSB Zrt. felkérésére vesz részt ezen dokumentumok elkészítésében.

A megyei területfejlesztési koncepció, illetve a megyei területfejlesztési program lényege, hogy a fejlesztési források nélkül fel kell mérni az adott megyének a helyzetét és függetlenül attól, hogy az Európai Unió, vagy Magyarország Kormánya, vagy bármilyen támogató szervezet mire ad, vagy mire nem ad forrást, el kell készíteni egy olyan koncepciót, mely hosszú távon tükrözi azokat a fejlesztési szükségleteket, melyek azt eredményezik, hogy a megye lemarása csökken, a megye versenyképessége pedig növekszik. A területfejlesztési koncepció és program ebben a szellemiségben készült. Alapvetően nem az uniós források tükrében kell fejleszteni a megyét, hanem annak társadalmi, gazdasági, környezeti helyzete szellemében. Ezzel párhuzamosan a koncepció és a program mentén az uniós forrásfelhasználás prioritásaihoz illeszkedve elkészül a megye területi programja is.

Nem lehet megkerülni azt a kérdést sem, hogy a forrásokat tulajdonképpen mire is lehet felhasználni. Korábban, 2014 és 2020 között 11 tematikus cél határozta meg azt, hogy milyen területeken lehet az uniós forrásokat felhasználni. Már ekkor is a klímapolitika, illetve az olyan karbonsemleges gazdasági szerkezet kialakítása állt a középpontban, mely kevésbé függ a szállítási láncoktól és a helyi értékekre, erőforrásokra fókuszál. Ez a 2021-27 közti időszakban egyszerűsödött, 5 tematikus cél került meghatározásra. Ennek eredménye, hogy fejlesztési programok, integrált területi programok fognak megyei, megyei jogú városi szinten megvalósulni, elkészülni, illetve a fenntartható városfejlesztéshez illeszkedően azokban a városokban is, ahol ez indokolt.

Elmondja, hogy a 2021 és 2027 közti ciklusban nagyon hangsúlyosan meg fognak jelenni az uniós politikákban a kutatás-fejlesztési, az innovációs elképzelések, az egyetemfejlesztések, a digitális, a mesterséges intelligenciára épülő fejlesztések. Továbbra is az egyik központi célkitűzés a zöldebb - az alacsony széndioxid kibocsátású, karbonsemleges - gazdasági szerkezet kialakítása. Továbbra is prioritás a transeurópai korridorok támogatása, illetve a szociális rehabilitációs célok és projektek megvalósítása.

A prezentáció anyaga a jegyzőkönyv **1. számú melléklete**.

Dr. Őri László, a közgyűlés elnöke: megköszöni Dr. Merza Péter egyetemi adjunktus előadását. Az előadásból jól érezhető, hogy nagyon alapos, sok szempontot figyelembe vevő, az egyetemi tudásbázisra is építő munka zajlott, melynek eredményei a 2021-27 közötti fejlesztési időszak alapdokumentumaiként értelmezhetőek. Őszintén szembe kell nézni azokkal a kihívásokkal és azokkal a nehézségekkel, melyekkel küzdünk, a megye küzd. A legfontosabb előfeltétel ahhoz, hogy egy sikeresebb időszakot lehessen nyitni a következő hét évben Baranya megye és a települések számára az, hogy a megye helyzetét kristálytiszta lássuk, azonosítsuk. Nem állhatunk meg a helyzetértékelésénél, fel kell vázolni azokat a lehetséges kitöréspontokat is, melyek el tudnak mozdítani abból a helyzetből, melyben vagyunk. Az elkészített dokumentumokban szereplő koncepciókat, konkrét célokat a forrásallokáció érdemben tudja segíteni. Fontosnak tartja kiemelni, hogy amikor a megye fejlesztéséről, illetve tágabb összefüggésben Dél-Dunántúl lehetőségeiről nem csak hét, hanem akár tíz-húsz éves időtávlatban gondolkodunk, akkor ne csak a most megnyíló keretből megvalósítható fejlesztésekre legyünk figyelemmel, hanem legyenek olyan vízióink, olyan fejlesztési elképzeléseink, melyekre meg lehet keresni a szükséges forrásokat. Kérdezi a megjelent képviselőket, érdeklődőket, kívánnak-e hozzászólni a közmaghallgatás témájához, az elhangzottakhoz?

Zádori Tivadar képviselő: megköszöni Dr. Merza Péter úr előadását, illetve külön köszönet illeti mindazokat, akik részt vettek az anyagok elkészítésében. Elmondja, hogy a koncepciók, programok annyit érnek, amennyit megvalósítanak belőlük. Úgy véli, lehet azt mondani, hogy lépünk előre, de tudomásul kell vennünk, hogy a többi megye is lépeget előre, így azt lehet mondani, előrelépés a megyei viszonyok közt nem feltétlenül történt. Ha a terveket, koncepciókat - melyek a megyében próbálnak egyensúlyt teremteni – a polgármesterekkel, a helyi lakosokkal együtt végig tudjuk vinni, akkor a megyék közti rangsorban Baranya megye biztosan előrébb fog tudni lépni. Elmondja, hogy Horvátország határmenti térségeinek is ugyan ezek a problémái, mint Baranya megyének, ami nem jó, hisz így a két térség egymást segíteni csak kis mértékben tudja. Úgy véli, hogy az Eszék-Baranyai együttműködést még hatékonyabbá kellene és lehetne tenni.

Koltai Péter, Szentlőrinc polgármestere: úgy véli, hogy a koncepciók, tervek megvalósításáért a képviselők felelősséggel tartoznak. Elmondja, hogy dr. Hargitai János a Baranya Megyei Közgyűlés korábbi elnöke 10 éve ígéretet tett arra, hogy az autópálya nagyon rövid időn belül a déli határt el fogja érni. Úgy véli, hogy a megye döntéshozói, a képviselők, melybe magát is beleérti felelősséggel tartoznak azért, hogy az autópálya ilyen lassan készül el. Elmondja, hogy Szentlőrinc és Szigetvár térségében kevés, vagy egyáltalán nincs lehetőség arra, hogy az ipar fejlesztésre kerülhessen egészen addig, míg az autópálya el nem készül. Hiányolja az anyagból a turizmus fejlesztésének kérdését, lévén, hogy a megyének igen-igen sok természeti kincse van. Reméli, hogy a turizmus is fejlesztésre kerülhet a megyében az elkövetkező hét éves ciklusban, különösen Orfű és a Kelet-Mecsek térségében. Úgy véli, hogy a megye nyugati része kevésbé fejlődik. Kérdezi, ismertek-e olyan adatok, melyekből kitűnik, hogy a megye egyes területei, részei milyen mértékben jutnak támogatáshoz, vagyis a támogatások hogyan oszlanak meg a megye egyes részei között?

Dr. Óri László, a közgyűlés elnöke: javasolja, hogy a kérdések kerüljenek összegyűjtésre, majd ezt követően kerüljön sor azok megválaszolására.

Dr. Keresztes László Lóránt, országgyűlési képviselő: köszöni a lehetőséget és a hallott prezentációt. A helyzetértékelés úgy véli igen tragikus képet mutat a megye gazdasági állapotáról. A célok tekintetében nagyon széles konszenzus van, mely nem az elmúlt években alakult ki. Koltai polgármester úr felelős, önkritikus hangot hallatott. Teljesen világos, hogy az autópályafejlesztés kormányzati feladat. Egy városi polgármester lobbizhat érte, de a megvalósítása kormányzati döntés és finanszírozás eredménye. Miniszterelnök úr, illetve a Kormány tagjai az elmúlt években különböző ígéreteket fogalmaztak meg, hogy mikor fog elkészülni a szóban forgó autópálya. Örömteli, hogy hosszú csúszás után az M6-os autópálya tovább építése megkezdődött. Az M60-as autópálya vonatkozásában elmondja, hogy ahányszor az illetékes minisztert megkérdezi, azt a választ kapja, hogy a tervezés szakaszában van. Ígéret volt arra, hogy 2018-ban két irányból készül el, Pécs, illetve Barcs irányából. A jelenlegi állapotok szerint az M60-as autópálya kérdése a közvetlen, rövidtávú fejlesztési koncepcióknak már nem is része. Kérdezi, hogy elnök úr mit tud arról, mikor valósulhat meg az M60-as autópálya megépítése.

Fontos az is, hogy az autópálya fejlesztés mellett az alsóbbrendű utak fejlesztése is történjen meg. Évről évre romlik az alsóbbrendű úthálózat minősége, állapota, illetve az is látható, hogy a Magyar Falu Programban, illetve más forrásokat is tekintve évről-évre egyre kevesebb forrás jut ezen utak fejlesztésére. Országosan 17 ezer kilométer közút van rossz, illetve nem megfelelő kategóriában. Kérdezi, ezzel kapcsolatban mik a kilátások? Mikor állítja meg a Kormány az alsóbbrendű utaknak, mellékutaknak az állapotromlását?

Szintén óriási probléma a közművek helyzete. Tudvalevő, hogy nincs iparosítás, nincs gazdaságfejlesztés, ha az alapvető infrastruktúrát, a víziközművet nem tudjuk biztosítani. Elmondja, hogy miniszterelnök úr figyelmét is felhívta arra, hogy ezer milliárdos nagyságrendben hiányoznak források arra, hogy a legalapvetőbb közművet biztosítani lehessen. Miniszterelnök úr erre azt válaszolta, hogy majd az uniós helyreállítási alapból lehet erre fordítani, melyet maga nem tart valószínűnek. Úgy gondolja, feladata a megyei közgyűlésnek is, hogy ezeket az elvárásokat nagyon kemény hangvételrel megkövetelje a Kormánytól. Jó munkát kíván a Közgyűlésnek, hogy a 2024-es ciklusig a bemutatott tervrendszerből minél többet valósítson meg. Ehhez azonban nagyon sok olyan kormányzati döntés szükséges, melyek már az elmúlt 10 évben sem kerültek meghozatalra.

Dr. Óri László, a közgyűlés elnöke: további kérdést, észrevételt nem lát, így most a válaszára kerülhet sor.

Dr. Merza Péter egyetemi adjunktus: Koltai polgármester úr kérdésére válaszolva elmondja, hogy Pécs világturisztikai térség lehatárolásában benne van Orfű és a Kelet-Mecseknek egy kisebb része. Célzottan, turisztikai szempontból fejlesztendő Orfű és térsége, Abaliget, Kovácsszénája térsége is. Ez azonban nem feltétlenül nemzetközi léptékű turisztikai fejlesztés, sokkal inkább Pécs és térsége pihenőövezetként szerepel a koncepcióban, elsősorban hazai, kisebb mértékben nemzetközi turizmusa számítva, aktív turisztikai, kerékpáros turisztikai területeken.

Keresztes képviselő úr kérdésére válaszolva elmondja, az, hogy mire lesz vagy nem lesz forrás, az nem feltétlenül releváns, hisz a területfejlesztési koncepció azt rögzíti, hogy az M60-as autópálya országhatárig történő meghosszabbítása nélkül nem lehet a térséget felzárkóztatni és ugyan ezt tartalmazza a Baranya megyei Fejlesztési Program és a Dél-Dunántúli Gazdaságfejlesztési Zóna Program is. Ezek az alap infrastrukturális fejlesztési projektjek. Az M60-as teljes magyarországi szakasza, a mohácsi Duna híd, a Pécs-Pogányi Repülőtér is szerepel a zóna programban. Sajnos a megye infrastrukturális tényező fejlesztésre szorul. Hiányos a gyorsforgalmi úthálózat, rossz minőségű a két és többszámjegyű úthálózat, teljes mértékben hiányzik a nemzetközi polgári légiforgalmi közlekedés és több régióközponthoz viszonyítva rosszak a vasúti közlekedési mutatók. Ezek infrastruktúra fejlesztési, tényező fejlesztési alapprojektek a zóna programban. Egy megyei fejlesztési program nevesíti ezeket, de egy megyei integrált területfejlesztési program nem tud ezzel foglalkozni, lévén nincs rá forrás ezekből a keretből. Ezeket a projektjavaslatokat kormánybiztos asszony megtette a szaktárcák felé, illetve a nemzeti szintű tervezés felé. Ha ezek a tényező fejlesztési elemek adottak lesznek, ekkor lehet joggal elvárni, hogy működjenek együtt a helyi társadalommal, a helyi egyetemmel, képző központtal stb., hogy az eredmények jelentkezzenek pl. a foglalkoztatás, a népességmegtartás és a GDP területén.

Dr. Óri László, a közgyűlés elnöke: Koltai Péter polgármester úr kérdésére válaszolva elmondja, hogy az egyedi fejlesztési zóna megjelöléssel 9,4 milliárd forint forrás fog rendelkezésre állni. Az ERFA keret 8,3 milliárd, míg az ESZA keret 1,1 milliárd forint lesz. Szentlőrinc Járás, és így Szentlőrinc városa is az egyedileg fejlesztendő zónába tartozik, ahogy a Szigetvári Járás, a Pécsváradi Járás és a kapcsolódó területek is.

Keresztes képviselő úr számos olyan észrevételt tett, mellyel baranyaiként nem lehet nem egyetérteni. Nyilvánvaló, hogy az autópályák építése elsőrendű cél. Az M60-as autópálya tekintetében a tervezési munkák zajlanak, melyek 2021 végére befejezésre kerülnek. Ez már egy jól belátható időpont. Ezt követően kerülhet sor a kivitelezési közbeszerzési eljárás lefolytatására. A sikeres eljárást követően kezdődhetnek majd csak el a munkálatok. Úgy véli, ha 10 évvel ezelőtt tartott volna itt a megye, az is késő lett volna. A megyei úthálózattal kapcsolatban elmondja, hogy az valóban nem kielégítő, különösen az aprófalvas vidékeken. Úgy véli, hogy e téren jelentős előrelépés van. Utal a Terület- és településfejlesztési Operatív Programban és Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszban elkülönített forrásokra, mely közel 6 milliárd forintos forrást biztosít úthálózat fejlesztésre. Úgy véli, hogy a TOP-os és várhatóan a Közút által végzett fejlesztések mellé a Magyar Falu Program keretében megvalósítandó úthálózati fejlesztéseket is tekintjük, akkor az már szemmel látható fejlesztés tud lenni. Az a vidéket erősítő, a falvak népességmegtartó erejéhez is nagyban hozzájáruló, a kormányzat által finanszírozott Magyar Falu Program a vidék számára kitörési pont lehet, nyilván más, stratégiai fejlesztési programokkal kiegészülve. Elmondja, hogy Nagy Csaba képviselő úr meghívására az elmúlt héten tett látogatást Pécssett Gyopáros Alpár kormánybiztos úr, akivel Sásdon, Kétújfaluban és Vajszlón tartottak fórumot. A három település közt haladva öt-hat olyan útszakaszon mentek keresztül, melyet a Magyar Falu Program keretében újítottak fel. Természetesen voltak olyan útszakaszok is, ahol további felújítások szükségesek, de úgy véli, hogy ez az irány jó.

Schwarz-Kiefer Patrik, képviselő: köszöni az előadást. Az M9-es autópálya már nem az eredeti hegyháti nyomvonalon szerepel, sőt egyetlen más útvonal sem. Az M9-es kapcsán a területfejlesztési programban nincs megnevezve, melyik térségben fog megépülni. Kérdezi, az M9-esnek mi lesz a sorsa?

Dr. Őri László, a közgyűlés elnöke: képviselő úr egy olyan kérdést tett fel, mely az M6-os, M60-as autópályák helyzetéhez foghatóan jelentős. Úgy véli, nem önmagában az a lényeg, hogy egy utat milyen sorszámmal látunk el. A lényeg, hogy legyen jó, közlekedésre alkalmas, fejlődő úthálózat. Baranyában abban vagyunk érdekeltek, hogy az M9-es nyomvonala az újonnan megépülő Duna hídon szelje át a Dunát. Egy újonnan létrejövő, külső úthálózati körgyűrű, mely a megyeszékhelyeket összeköti, nem kerülheti el Baranya megyét és Pécs városát sem. Hangsúlyozza, abban vagyunk érdekeltek, hogy az új út Pécs érintésével kerüljön megépítésre. Ha lesz olyan új, vagy részben új úthálózat, mely összeköti a szóban forgó megyei jogú városokat, abból a baranyai megyeszékhely nem maradhat ki. A Hegyháti Járás a nehéz helyzetben lévő, hátrányos helyzetű térségek között szerepel, ilyen értelemben van olyan megoldása a helyzetnek, melybe a megyeszékhely, a mohácsi Duna híd és a Hegyháti Járás is egyaránt érintett. Elmondja, hogy alapvetően a 2021-27-es időszak területfejlesztés szempontjából fontos kereteit, céljait tárgyaljuk. Nyilván valóan az útfejlesztés fontos kérdés, mely azonban nem a TOP-os keretből fog megvalósulni.

További kérdést, észrevételt nem lát, így még egyszer megköszöni Dr. Merza Péter egyetemi adjunktus úrnak, hogy tudományos, szakértői szemmel is láttatta a területfejlesztés kérdését, a területfejlesztési elképzeléseket. Megköszöni továbbá a meghívott vendégek, valamint az érdeklődő állampolgárok részvételét, figyelmét.

Tájékoztatja a Közgyűlés tagjait, hogy a Közgyűlés ülése 10.00 órakor veszi kezdetét és a közmeghallgatást 9.55 órakor bezárja.

Dr. Őri László
a közgyűlés elnöke

Dr. Partos János
megyei jegyző

KÖZMEGHALLGATÁS**Pécs, 2021. július 22.****BARANYA MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI IRÁNYAI A 2021-2027 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN**

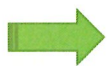
dr. Merza Péter
 egyetemi adjunktus
 Pécsi Tudományegyetem
 Közgazdaságtudományi Kar

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR, KÖTELEZŐ MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. paragrafusa (1) bekezdés szerint a **megyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezés, valamint koordinációs feladatokat lát el**, amely – illeszkedve a területfejlesztésről és területrendezésről szóló z 1996. évi XXI. törvény módosításaihoz azt eredményezi, hogy a **területi tervezés központi szereplőivé váltak a megyei önkormányzatok**.
- Ezt a jogszabályi környezetet tovább erősíti az az EU-s elvárás, amely a szubszidiaritás elvének megfelelően megköveteli, hogy a **térségi szintű tervezés azon a szinten történjen, amely egyszerre van közel (azaz elérhető) a megyei szereplők számára és megfelelő szakmai kompetenciákkal rendelkezik** (amely nem elvárható a települési és járási szinttől).
 - A **2014-2020**-as uniós időszakra vonatkozó megyei fejlesztési koncepciók és programok már ennek a jogszabályi és támogatáspolitikai rendszernek megfelelően készültek.
 - A **2021-2027** közötti időszakra vonatkozó dokumentumokat is ebben a struktúrában és rendszerben szükséges elkészíteni és elfogadni, ez a mai közmeghallgatás és közgyűlési ülés tárgya.

2. TERÜLETI TERVEZÉS – PROJEKTFEJLESZTÉS – A FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TARTALMI KERETEI, UNIÓS ELVÁRÁSOK

Minden területi program alapja a helyzetfeltárás, a valós problémák azonosítása, a konszenzuálisan elfogadott kitérés pontok meghatározása és ez alapján egy olyan program elkészítése, amely reálisan megvalósítható, az abban foglalt célok elérése esetén a várt eredmények elérhetők. Erről szólnak a megyei területfejlesztési dokumentumok. **A területi tervezés alapja a források és a támogatások nélküli helyzet elemzése és a célok azonosítása.**

- **Baranya Megyei Területfejlesztési Konceptió**
- **Baranya Megyei Területfejlesztési Program**

Hazánk európai uniós tagságával elfogadta, hogy minden hétéves pénzügyi periódusra olyan fejlesztési dokumentumot készít, amely illeszkedik a közös uniós célokhoz, melyhez kapcsolódóan az EU társfinanszírozási kötelezettséget vállalt, azaz ha és amennyiben az adott program mérhető módon hozzájárul a közös uniós célok eléréséhez (indikátorok), akkor azt az adott tagállam (azon belül NUTS szintű adatok alapján) fejlettségi szintjének megfelelően támogatja. Erről szól a partnerségi Megállapodás, erről szól az EU és Magyarország közötti 7 éves terv és szerződés.

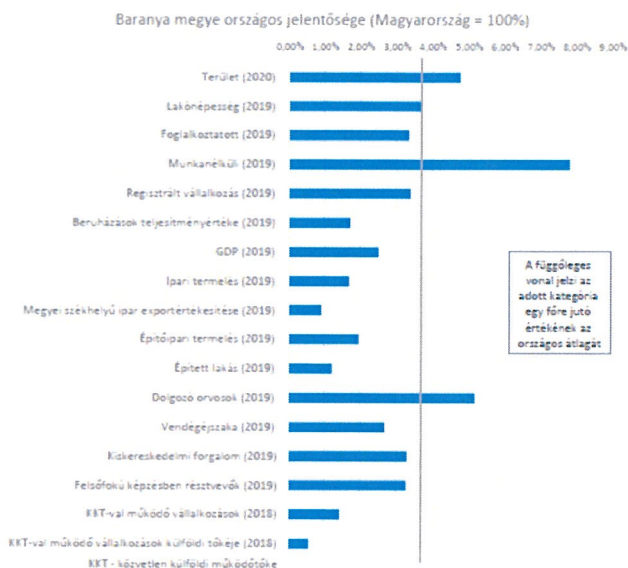
- **Baranya Megye (előzetes) Integrált Területi Programja**

3. EU 2021-2027 PRIORITÁSOK (KORÁBBAN TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSEK)

2021-2027-ben az EU kohéziós politikája a növekedést támogató **5 szakpolitikai célkitűzésből** rövidebb, modernebb menüt határozott meg a 2021-2027 közötti időszakra.

1. **Versenyképesebb és okosabb** Európa.
2. **Zöldebb**, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, a nettó nulla szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő áttérés.
3. **Összekapcsoltabb** Európa a mobilitás fokozásával.
4. **Szociálisabb** és befogadóbb Európa.
5. Az **állampolgárokhoz közelebb** álló Európa minden típusú terület fenntartható és integrált fejlődésének elősegítésével

4. BARANYA MEGYE JELENLEGI TÁRSADALMI-GAZDASÁGI HELYZETE, A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM ALAPJA, A KIINDULÓ ÁLLAPOT

Baranya megye:

- 14. A megyék között az egy lakosra jutó GDP alapján.
- 18. Az egy lakosra jutó ipari export alapján.
- 19. Az egy lakosra jutó ipari termelés alapján.

5. BARANYA MEGYE „PROBLÉMAFÁJA”

Társadalom - Munkaerőpiac

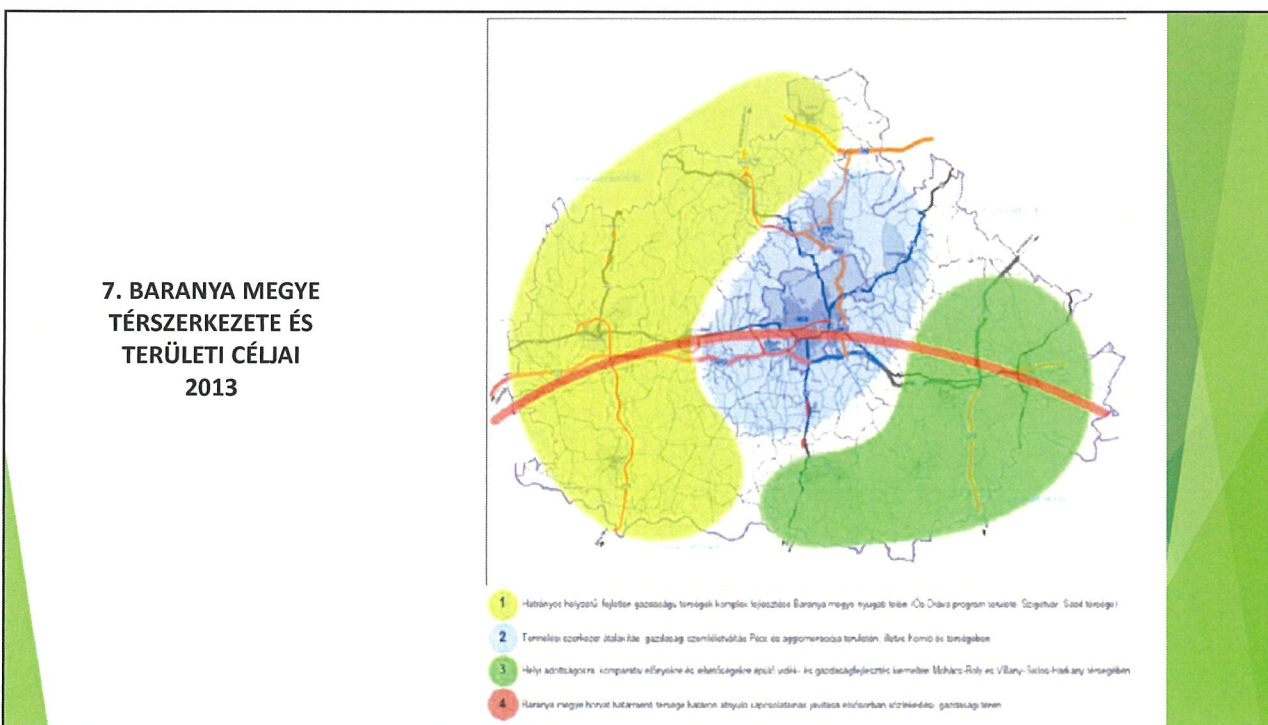
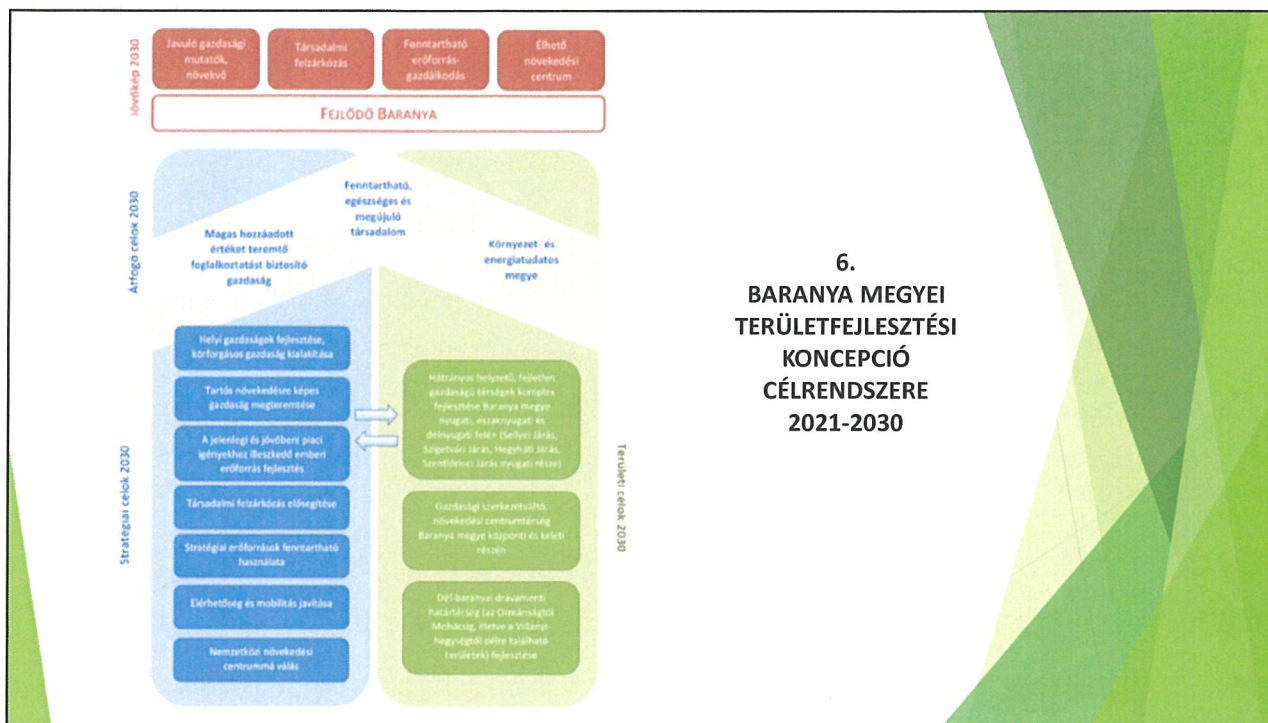
- Csökkenő lakosság, növekvő átlagéletkor
- Szelektív elvándorlás
- Strukturális munkanélküliség
- Kevésbé mobilis a munkavállalók
- Kiseb hajlandóság az átképzésre
- Nyelvtudás hiánya
- Képzési rendszer nem piacépes tudást ad

Gazdaság- és településszerkezet

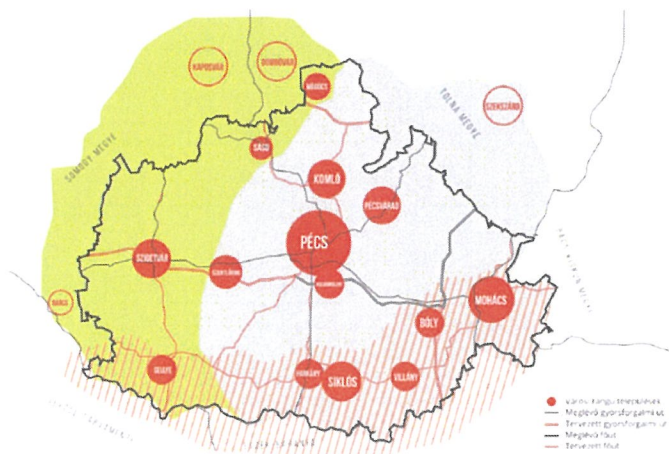
- Kedvezőtlen településszerkezet
- Kedvezőtlen infrastruktúra
- Gyenge gazdasági teljesítmény
- Gyenge ipari teljesítmény, kicsi a súlya az iparnak
- Járások közti nagy gazdasági fejlettség különbség
- Mikrovállalkozások nagy aránya
- Kevés a külföldi vállalat

Befektetésösztönzés

- Összefogó szervezet, koordináció hiánya
- Megyei befektetésösztönzési rendszer és mechanizmus hiánya
- A jó gyakorlatok adaptálásának a hiánya, az akár helyben is meglévő best practice figyelmen kívül hagyása

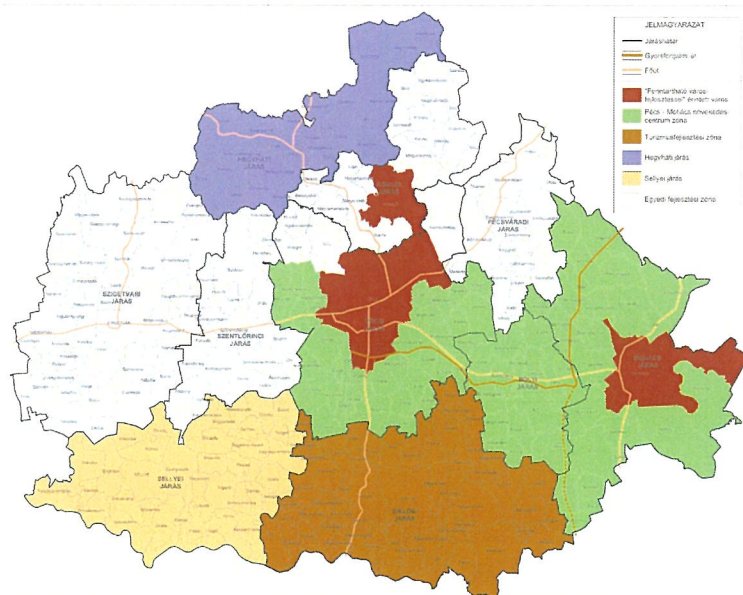

8. BARANYA MEGYE TÉRSZERKEZETE ÉS TERÜLETI CÉLJAI 2021.

1. Hatrányos helyzetű, komplex fejlesztési program keretében fejlesztendő periferális gazdasági térség Baranya megye nyugati, északnyugati és délnyugati felén
2. Gazdasági szerkezetváltó, növekedési centrumtérkép Baranya megye központi és keleti részén
3. Dél-baranyai határteréség (az Ormánságtól Mohácsig, illetve a Villányi-hegységtől délre található területek)

9. BARANYA MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM 2021-2027 TERÜLETI LEHATÁROLÁS

10. BARANYA MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM - PRIORITÁSOK (1-2.)

Prioritások	Tervezett intézkedések
I. prioritás: A helyi termelésen alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével	1.1.: A mezőgazdasági, illetve kézműves termékek helyben történő feldolgozását, és értékesítését ösztönző fejlesztések támogatása;
	1.2.: Komplex iparterület fejlesztési program a járási székhelytelepüléseken, a helyben történő foglalkoztatás megerősítése, az elvándorlás csökkentése érdekében.
	1.3.: A helyi piacok, ill. egyéb elosztó és helyi logisztikai funkciókat ellátó intézmények, szervezetek kialakulását, megerősödését támogató fejlesztések megvalósítása.
	1.4.: Az öntözéses gazdálkodás feltételeinek javítását szolgáló beruházások támogatása a helyi termelésen alapuló ellátás biztonságának fokozása érdekében.
	1.5.: A képzéseket és a kompetenciák fejlesztését is magában foglaló, a térségi felzárkóztatást elősegítő komplex helyi gazdaságfejlesztési programok megvalósítása.
II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében	2.1.: A megyében működő kis- és középvállalkozások versenyképességének javítását szolgáló komplex programok támogatása
	2.2.: A térségi szinten versenyképes vállalkozások termelő és szolgáltató kapacitásainak bővítése
	2.3.: Megyei befektetés-ösztönzési ügynökség létrehozása a Baranya Megyei Önkormányzat, a Pécsi Tudományegyetem, a Pécs-Baranyai Kereskedelmi- és Iparkamara, a Baranya Megyei Kormányhivatal és Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata együttműködésében
	2.4.: Gazdaságfejlesztési infrastruktúra-fejlesztési program, iparterület-, illetve ipari park fejlesztés, csarnoképítési program, kapcsolódó közlekedési beavatkozások végrehajtása elsősorban a járásszékhely településeken

Tervezett intézkedések

- 2.5.: A befektetői politika erősítését, a befektetés ösztönzést szolgáló komplex programok megvalósítása az üzleti marketing eszközeivel és a képzési struktúra igény alapú átalakításával, rugalmassá tételével
- 2.6.: A kutatási-fejlesztési és innovációs (K+F+I) tevékenységek erősítését szolgáló fejlesztések megvalósítása a vállalkozói és a felsőoktatási szféra szereplőinek együttműködésével
- 2.7.: Fenntartható fejlődést ösztönző együttműködések és fejlesztések támogatása különösen az egészségipar, környezetipar, kulturális és kreatív ipar, élelmiszeripar, gépgyártás, elektronika, informatika ágazatokban
- 2.8.: A turisztikai potenciál erősítését szolgáló fejlesztések támogatása elsősorban a meglévő természeti, szellemi, kulturális és épített örökségi értékek és kapcsolódó népszerű szolgáltatások minőségének javításával

11. BARANYA MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM - PRIORITÁSOK (3-4.)

III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése	3.1.: A gyakorlati képzésre koncentrálnó duális szakképzési rendszer infrastrukturális és program oldali feltételeinek javítását szolgáló fejlesztések támogatása; az élethosszig tartó tanulás segítése
	3.2.: Kiemelt általános- és középiskolai informatikai képzési program bevezetése a megyében, a digitális társadalomra és gazdaságra átállás-átalakulás folyamatainak támogatása céljából
	3.3.: Az iskolarendszertől már kikerült munkaerő továbbképzését, átképzését és vállalkozóvá válását szolgáló programok támogatása
	3.4.: A piaci igényekre rugalmasan reagálni képes egyetemi kurzusok, mester és doktori képzések rendszerének fejlesztése
	3.5.: Az alap- és középfokú oktatás eredményességének növelése, új módszerek, IKT technológia és digitális tartalmak alkalmazásának és elérhetőségének támogatása, a kulturális intézmények minőségi oktatást támogató szolgáltatási kínálatának fejlesztése
IV. prioritás: Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges	4.1.: A hátrányos helyzetű gyermekek oktatáshoz, neveléshez (óvodai ellátáshoz), minőségi oktatást támogató kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítását, társadalmi integrációját szolgáló fejlesztések, speciális nevelési programok támogatása
	4.2.: Az egészségtudatos életmódra való áttérés elősegítését célzó komplex nevelési és szemléletformáló egészségfejlesztési és betegségmegelőző programok megvalósításának támogatása, prevenció szolgáltatások fejlesztése

Tervezett intézkedések

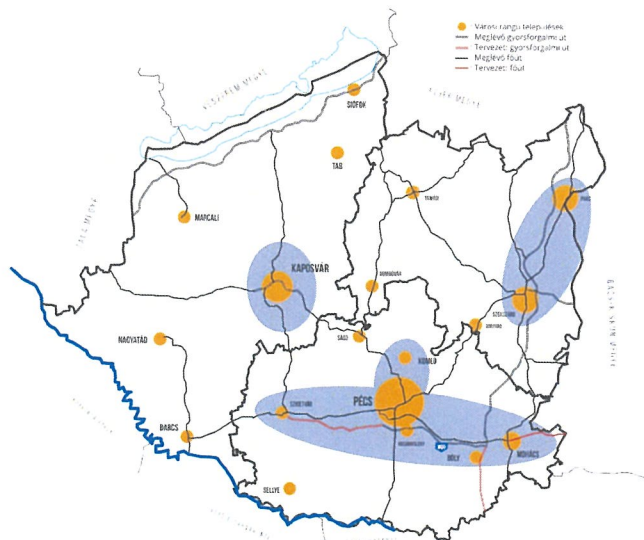
- 4.3.: A folyamatosan romló helyzetű, elmaradott térségek, települések, barnamezős területek, városrészek dinamizálását, a társadalmi szegregáció csökkentését szolgáló komplex település rehabilitációs és a társadalmi együttélést segítő közösségfejlesztő és kulturális programok megvalósítása
- 4.4.: A lakhatási körülmények közötti területi különbségek csökkentését szolgáló fejlesztések, szociális bérlakás programok megvalósítása, a szociális bérlakás állomány fejlesztése
- 4.5.: Az egészségügyi és szociális ellátórendszer szolgáltatásaihoz való egyenlő esélyű hozzáférést segítő fejlesztések

12. BARANYA MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM - PRIORITÁSOK (5-6.)

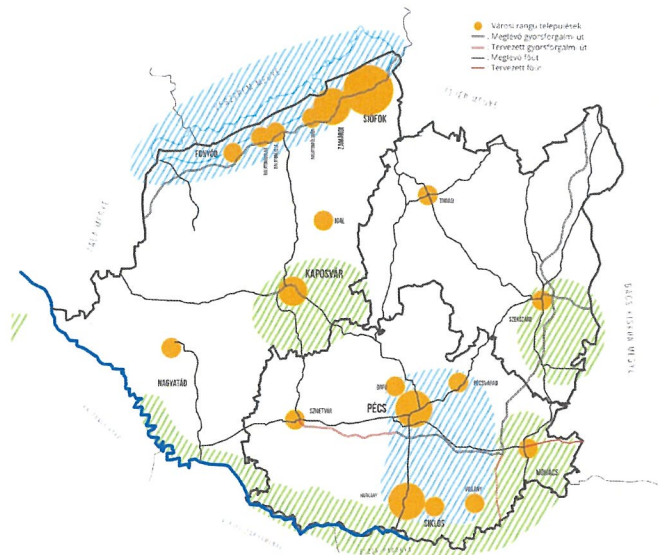
Prioritások	Tervezett intézkedések
V. prioritás: A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klimatudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése	5.1.: A szélsőséges vízgazdálkodási viszonyok kialakulásának megelőzését, káros hatásainak mérséklését szolgáló komplex vízgazdálkodási és azokhoz kapcsolódóan zöldfelület gazdálkodási fejlesztések támogatása figyelembe véve a Natura2000 területekre gyakorolt káros hatások minimalizálását, azok fenntartható használatának biztosítását
	5.2.: A klímabarát építészeti-műszaki és településtervezési megoldások elterjesztését és a zöldfelületi rendszert szolgáló fejlesztések támogatása
	5.3.: A megye táji- és természeti értékeinek hosszú távú megőrzését, komplex kezelését, valamint a fennálló tájhasználati konfliktusok mérséklését szolgáló beavatkozások, programok megvalósítása
	5.4.: A lakosság klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra való felkészítését, valamint a klíma- és környezettudatosság általános erősítését szolgáló programok, akciók támogatása
	5.5.: A környezetvédelmi kommunális infrastrukturális ellátottság javítását szolgáló beruházások támogatása
	5.6.: A hulladékgazdálkodás már kiépült térségi rendszereire épülve a hulladékokból nyerhető másodnyersanyagok hasznosítását célzó fejlesztések ösztönzése
	5.7.: A körforgásos gazdaságfilozófiához illeszkedő helyi foglalkoztatási és termelési programok indítása
	5.8.: A helyben gazdaságosan hasznosítható mértékben jelen levő – elsősorban megújuló – energiaforrások felhasználására alapozott energiatermelés- és ellátás létesítményeinek és rendszereinek kiépítése

Prioritások	Tervezett intézkedések
VI. prioritás: Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása	6.1.: A megye nemzeti elérhetőségét biztosító közúti-, vasúti- és vízi közlekedési infrastruktúra fejlesztése 6.2.: A térségi elérhetőséget – a térszerkezeti szempontból jelentős városhálózati elemek elérhetőségét – javító, elsősorban közúti infrastruktúra fejlesztése 6.3.: A közösségi közlekedés infrastrukturális feltételeinek és szolgáltatási színvonalának javítása 6.4.: A hivatásforgalmú kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek javítása

13. DÉL-DUNÁNTÚLI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI ZÓNA PROGRAM - IPARFEJLESZTÉS

14. DÉL-DUNÁNTÚLI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI ZÓNA PROGRAM – TURIZMUSFEJLESZTÉS

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

dr. Merza Péter
 egyetemi adjunktus
 Pécsi Tudományegyetem
 e-mail: merza.peter@kttk.pte.hu